

ODLUKA

**USTAVNOG SUDA REPUBLIKE CRNE GORE KOJOM SE ODBIJA ŽALBA
OPŠTINSKOG ODBORA SOCIJALDEMOKRATSKE PARTIJE, U
ANDRIJEVICI, NA RJEŠENJE REPUBLIČKE IZBORNE KOMISIJE, BR.
01-98/4 OD 20. MAJA 2002. GODINE**

("Službeni list Republike Crne Gore", br. 026/02 od 07.06.2002)

Odluka Ustavnog suda Republike Crne Gore kojom se odbija žalba Opštinskog odbora Socijaldemokratske partije, u Andrijevići, na Rješenje Republičke izborne komisije, br. 01-98/4 od 20. maja 2002. godine

Ustavni sud Republike Crne Gore, u sastavu: predsjednik Nikola Vujanović i sudije: Šefko Crnovršanin, Radojko Đurićanin i Božidar Martinović, na osnovu odredbi člana 113. stav 1. tačka 8. Ustava Republike Crne Gore, člana 51. stav 1. tačka 4. i člana 56. tačka 8. Zakona o Ustavnom sudu Republike Crne Gore ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 21/93), nakon održane javne rasprave, na sjednici od 23. maja 2002. godine, donio je

ODLUKU

ODBIJA SE žalba Opštinskog odbora Socijaldemokratske partije, u Andrijevići, na Rješenje Republičke izborne komisije, br. 01-98/4 od 20. maja 2002. godine, kojim je odbijen prigovor tog odbora na Rješenje Opštinske izborne komisije u Andrijevići, br. 53/02 od 16. maja 2002. godine, kao neosnovano.

Ova odluka objaviće se u "Službenom listu Republike Crne Gore"

Obrazloženje

Opštinski odbor Socijaldemokratske partije, u Andrijevići, podnio je žalbu na Rješenje Republičke izborne komisije označeno u izreci ove odluke.

U žalbi se ističe da su Šoškić Danica, čiji je JMB 0410918715065 i Šoškić Kosa glasale putem pisma, a da prethodno nijesu identifikovane u biračkom spisku; da je tek po ubacivanju službenog koverta u glasačku kutiju ustanovljeno da Šoškić Danica, čiji je JMB 0410918715065, nije upisana u birački spisak; da ni Šoškić Kosa, koja je, takođe, glasala putem pisma, nije upisana u izvod iz biračkog spiska; da su njihovi listići uračunati prilikom prebrojavanja glasova, kao valjani i da je Čulafić Milutin, čiji je JMB 1201936733513, koji nema prebivalište u Andrijevići, već u Srbiji, glasao na biračkom mjestu broj 20 -Ulotina -Gornje Luge.

Ustavni sud je, nakon održane javne rasprave i razmatranja osporenog rješenja, na sjednici od 23. maja 2002. godine, utvrdio da žalba nije osnovana.

Osporenim Rješenjem Republička izborna komisija je odbila prigovor Opštinskog odbora Socijaldemokratske partije u Andrijevići na Rješenje Opštinske izborne komisije u Andrijevići, br. 53/02 od 16. maja 2002. godine, kao neosnovan, jer je uvidom u zapisnik o radu biračkog odbora na biračkom mjestu broj 20 -Ulotina -Gornje Luge utvrdila da nije bilo prigovora; da Šoškić Danica, čiji je JMB 0410918715065, nije upisana u izvod iz biračkog spiska za to biračko mjesto i da ista nije glasala na lokalnim izborima za izbor odbornika u Skupštinu opštine Andrijevića; da Šoškić Kosa, takođe, nije upisana u izvod iz biračkog spiska za to biračko mjesto, te da ni ona nije glasala na tom biračkom mjestu i da je prigovor u odnosu na glasanje Čulafić Milutina, koji, prema navodima podnosioca prigovora, nema prebivalište u Andrijevići, za Komisiju bez značaja, jer ista ni u jednoj fazi postupka ne uređuje biračke spiskove.

Ustavom Republike Crne Gore propisano je: da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuje način ostvarivanja sloboda i prava ako je to neophodno za njihovo ostvarivanje (član 12. tačka 1); da građanin Crne Gore koji je navršio 18 godina života ima pravo da bira i da bude biran; da se biračko pravo ostvaruje na izborima i da je biračko pravo opšte i jednako (član 32. st. 1, 2. i 3) i da Ustavni sud odlučuje o izbornim sporovima i sporovima u vezi sa referendumom, koji nijesu u nadležnosti redovnih sudova (član 113. stav 1. tačka 8).

Zakonom o Ustavnom sudu Republike Crne Gore ("Službeni list Republike Crne Gore"; br. 21/93), propisano je da se postupak odlučivanja o povredi prava u toku izbora poslanika i odbornika pokreće podnošenjem žalbe na rješenje nadležne izborne komisije kojim je odbačen ili odbijen prigovor protiv tog rješenja i da se žalba iz stava 1. ovog člana podnosi Ustavnom sudu u roku od 24 časa od časa dostavljanja rješenja (član 42).

Zakonom o izboru odbornika i poslanika ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 4/98, 17/98, 14/00 i 9/01), propisano je: da pravo da bira i da bude biran za odbornika ima građanin Crne Gore koji je navršio 18 godina života,

koji je poslovno sposoban, koji ima prebivalište na teritoriji Republike najmanje 24 mjeseca prije dana održavanja izbora i koji ima prebivalište na teritoriji opštine, kao izborne jedinice, najmanje 12 mjeseci prije dana održavanja izbora (član 11. stav 2); da se Opštinska izborna komisija stara o zakonitom sprovođenju izbora (član 27. tačka 1); da se Republička izborna komisija stara o zakonitom sprovođenju izbora i jedinstvenoj primjeni odredbi ovog zakona (član 32. tačka 1); da birački odbor neposredno sprovodi glasanje na biračkom mjestu i da birački odbor određuje, iz reda svojih predstavnika, dva povjerenika za glasanje van biračkog mjesta (član 37. st. 1. i 3); da birač glasa na biračkom mjestu na kome je upisan u izvod iz biračkog spiska; da izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana birač može, putem pisma, glasati i van biračkog mjesta na kome je upisan u izvod iz biračkog spiska, pod uslovima utvrđenim ovim zakonom i da se način glasanja van biračkog mjesta, kao i broj birača koji su na taj način ostvarili svoje biračko pravo unosi u zapisnik o radu biračkog odbora (član 67. st. 1, 3. i 4); da birač saopštava biračkom odboru svoje ime i prezime, a ličnom kartom, pasošem ili vozačkom dozvolom, ukoliko sadrže matični broj ili broj lične karte, dokazuje svoj identitet; da birač ne može glasti bez podnošenja dokaza o svom identitetu i da predsjednik ili član biračkog odbora, pošto utvrdi identitet birača, zaokružuje redni broj pod kojim je birač upisan u izvod iz biračkog spiska, objašnjava mu način glasanja i predaje glasački listić (član 80); da će, pošto je obaviješten o nemogućnosti birača da glasa na biračkom mjestu, birački odbor, preko povjerenika za glasanje putem pisma, dostaviti biraču u službenoj koverti ovjereni glasački listić, zbirnu izbornu listu i poseban koverat za popunjeni glasački listić; da povjerenik predaje biračkom odboru službeni koverat koji birački odbor otvara, zaokružuje redni broj pod kojim je birač registrovan u izvod iz biračkog spiska, a neotvoreni koverat sa glasačkim listićem ubacuje u glasačku kutiju i da se način glasanja birača iz stava 1. ovog člana unosi u zapisnik (član 85. st. 2, 4. i 5); da se, ako se utvrdi da je broj glasačkih listića u glasačkoj kutiji veći od broja birača koji su glasali ili ako se utvrdi da je broj glasačkih listića u glasačkoj kutiji veći od broja kontrolnih kupona ili ako se utvrdi postojanje dva ili više kontrolnih kupona sa istim serijskim brojem ili serijskim brojem koji ne pripada tom biračkom mjestu, birački odbor raspušta i imenuje novi, a glasanje na tom biračkom mjestu se ponavlja i da se rezultati glasanja na tom biračkom mjestu utvrđuju poslije ponovljenog glasanja (član 89. stav 9); da se, kad birački odbor utvrdi rezultate glasanja, u zapisnik o radu biračkog odbora unosi: broj primljenih glasačkih listića; broj upotrijebljenih glasačkih listića; broj nevažećih glasačkih listića; broj važećih glasačkih listića; broj glasova datih za svaku izbornu listu; broj birača prema izvodu iz biračkog spiska; broj birača koji su glasali po spisku i broj birača koji su glasali putem pisma; da se u zapisnik o radu biračkog odbora unose primjedbe i mišljenja članova biračkog odbora, kao i sve druge činjenice od značaja za glasanje i da zapisnik o radu biračkog odbora potpisuju svi članovi biračkog odbora (član 90. st. 1, 2. i 3); da svaki birač, kandidat i podnosilac izborne liste ima pravo da podnese prigovor nadležnoj izbornoj komisiji zbog povrede biračkog prava u toku izbora (član 107. stav 1); da se prigovor protiv odluke, radnje ili propusta biračkog odbora podnosi opštinskoj izbornoj komisiji; da se prigovor protiv odluke, radnje ili propusta opštinske izborne komisije podnosi Republičkoj izbornoj komisiji (član 108) i da se protiv rješenja Republičke izborne komisije kojim je odbačen ili odbijen prigovor može izjaviti žalba Ustavnom sudu Republike Crne Gore (član 110).

Zakonom o biračkim spiskovima ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 14/00) propisano je: da je birački spisak javna isprava u kojoj se vodi evidencija građana koji imaju biračko pravo i služi samo za izbore (član 1); da se birački spisak vodi po službenoj dužnosti (član 2. stav 1); da se u birački spisak upisuju svi građani koji imaju biračko pravo ili na dan održavanja izbora stiču biračko pravo, prema mjestu prebivališta (član 5. stav 1); da se upis, brisanje, izmjena, dopuna ili ispravka u biračkom spisku vrši na osnovu podataka iz matičnih knjiga, drugih službenih evidencija i javnih isprava, neposrednog provjeravanja i na osnovu podataka i javnih isprava koje podnosioci zahtjeva iz stava 1. ovog člana dostave uz zahtjev (član 6. stav 2); da se po zaključenju biračkog spiska, upis, brisanje, izmjene, dopune i ispravke mogu vršiti samo na osnovu odluke Suda, u upravnom sporu, najkasnije 10 dana prije dana određenog za održavanje izbora (član 13. stav 1).

Iz citiranih odredbi Zakona o izboru odbornika i poslanika proizilazi da birač glasa na biračkom mjestu na kome je upisan u izvod iz biračkog spiska; da, izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, birač može, putem pisma, glasati i van biračkog mjesta na kome je upisan u izvod iz biračkog spiska, pod uslovima utvrđenim ovim zakonom i da se način glasanja van biračkog mjesta, kao i broj birača koji su na taj način ostvarili svoje biračko pravo unosi u zapisnik o radu biračkog odbora; da birač ne može glasati bez podnošenja dokaza o svom identitetu i da predsjednik ili član biračkog odbora, pošto utvrdi identitet birača, zaokružuje redni broj pod kojim je birač upisan u izvod iz biračkog spiska, objašnjava mu način glasanja i predaje glasački listić; da se, kad birački odbor utvrdi rezultate glasanja, u zapisnik o radu biračkog odbora unose, između ostalog, i primjedbe i mišljenja članova biračkog odbora, kao i sve druge činjenice od značaja za glasanje i da zapisnik o radu biračkog odbora potpisuju svi članovi biračkog odbora. Iz Zakona o biračkim spiskovima proizilazi da je birački spisak javna isprava u kojoj se vodi evidencija građana koji imaju biračko pravo; da se upis, brisanje, izmjena, dopuna ili ispravka u biračkom spisku vrši na osnovu podataka iz matičnih knjiga, drugih službenih evidencija i javnih isprava, neposrednog provjeravanja i na osnovu podataka i javnih isprava koje podnosioci zahtjeva dostave uz zahtjev i da se po zaključenju biračkog spiska, upis, brisanje, izmjene, dopune i ispravke mogu vršiti samo na osnovu odluke Suda, u upravnom sporu, najkasnije 10 dana prije dana određenog za održavanje izbora. Uvidom u Zapisnik o radu biračkog odbora na biračkom mjestu broj 20 -Ulotina -Gornje Luge, i na osnovu rezultata javne rasprave, Ustavni sud je utvrdio da su članovi tog biračkog

odbora, pa i predstavnik podnosioca žalbe, potpisali Zapisnik o radu biračkog odbora i da nijesu imali primjedbi na njegov rad, pa ni na glasanje putem pisma, kao ni na glasanje Čulafić Milutina. Ustavni sud je, takođe, utvrdio da naknadno dati prigovori na rad biračkog odbora, sadržani u Prigovoru. na Rješenje Opštinske izborne komisije u Andrijevići, br. 51-1/02 od 19. maja 2002. godine i Žalbi na Rješenje Republičke izborne komisije, br. 51-2/02 od 21. maja 2002. godine, nijesu potkrijepljeni pravno valjanim dokazima. Naime, navodnu izjavu Šoškić Danice, čiji je JMB 0410918715065, da je glasala 15. maja 2002. godine, putem pisma, sastavio je i u njeno ime potpisao predsjednik Opštinskog odbora Socijaldemokratske partije u Andrijevići, a Uvjerenjem Ministarstva unutrašnjih poslova -Odjeljenja bezbjednosti Andrijevića, br. 206-327 od 17. maja 2002. godine, ne dokazuje se da Čulafić Milutin nije imao prebivalište na teritoriji Republike najmanje 24 mjeseca prije dana održavanja izbora, odnosno najmanje 12 mjeseci na teritoriji Opštine Andrijevića, kao izborne jedinice i da nije mogao biti upisan u birački spisak, odnosno glasati na odnosnom biračkom mjestu. Pri tom, Sud je imao u vidu i činjenicu da je birački spisak javna isprava i da birački odbor nije mogao, niti je uskratio biračko pravo biraču Čulafić Milutinu, upisanom u izvod iz biračkog spiska. S toga je Republička izborna komisija pravilno postupila kada je odbila prigovor Opštinskog odbora Socijaldemokratske partije u Andrijevići na Rješenje Opštinske izborne komisije u Andrijevići, br. 53/02 od 16. maja 2002. godine, kao neosnovano.

Na osnovu iznijetih razloga, odlučeno je kao u izreci ove odluke.

Odluka o objavljivanju ove odluke zasnovana je na odredbi člana 116. stav 3. Ustava Republike Crne Gore.

U. br. 52/02

Podgorica, 23. maja 2002. godine

Ustavni sud Republike Crne Gore

Predsjednik,

Nikola Vujanović, s.r.